

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., féltre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., féltre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A választási jog reformja.

Zombor, szeptember 26.

A parlament most megnyitott ülészakának küszöbén mindenki várakozással tekint az elkövetkezendők elé és azt mérlegeli mit hoz a jövő.

A jelen országgyűlés, amely rövid multja alatt a legteljesebb gőzerővel vitte megoldásra a sürgős törvényhozási intézkedések egész özönét, most jutott el munkássága során arra a pontra, amikor az egész országot leginkább érdeklő, az egész ország létét és jövőjét leginkább érintő feladatot kell megoldania.

A választási reform megalkotása lesz a koronája a mostani parlament munkásságának. Bölcs megfontolással tette a kormány, hogy ezt a reformot nem siettette, nem akarta minél előbb keresztül hajszolni. Ez a reform parlamenti viszonyainknak, a pártok megszólásának és elhelyezkedésének mélyreható változását fogja magával hozni. Ennél a reformnál a legkörültekintőbb mérlegelésre, a legalaposabb részletezésre, a legérettebb politikai bölcseségre van szükség — hacsak nem akarunk a sötétbe tenni ugrást.

Hogy részleteiben minő alapelve-

ken fog felépülni ez a legutóbbi évtizedek törvényhozásának talán legfontosabb alkotása, arról ma még keveset lehet tudni. Csak egy bizonyos: a választójog reformjának a magyar állam érdekeit kell minden ízében szolgálnia. És bárminő aggodalommal és szorongással nézzünk e törvényalkotás elé, mégis bizalommal és megnyugvással várjuk, mert akiknek kezébe a reform sorsa le van téve, a nemzet vezéreinek egész politikai egyénisége és multja garancia arra, hogy ez a törvény a magyar állam érdekeiben való lesz.

Természetesen a parlamentre váró törvényhozási feladatok közül most legtöbb érdeklődéssel a választói jog reformja találkozik. A reform dolgában az eddig kiszivárgott híreket megerősíti a belügyminiszternek nyilatkozata, aki a képviselőház folyosóján röviden tájékoztatta az érdeklődő képviselőket a törvényjavaslat-tervezet főbb vonásairól.

Ezek szerint a reform tényleg a pluralitáson fog alapulni, amelyet a belügyminiszter a nemzeti érdekek egyedüli hatásos védelmi eszközének tart.

A miniszter a reformot átmeneti-

nek kontemplálja, nehogy végleges reform megalkotásával az országot esetleg bizonytalan helyzetbe sodorja.

Az általános választói jogot természetesen elő kell készíteni és a nép szélesebb rétegeinek az alkotmány sáncai mögé való bevonása csak fokozatosan történhetik meg, ha az országot nem akarjuk nagy megrázkódtatásoknak kitenni. Viszont azokkal szemben, akiknek választói jogosultsággal való felruházása elől most már nem lehet kitérni, de akik a politikai érettségnek nem állnak megfelelő fokán, vagy pedig a magyar állam érdekeivel ellentétes álláspontra helyezkednek, a magyarság szupremáciáját és az ország vezetésre hivatott osztályainak vezérszerepét a belügyminiszter felfogása szerint a pluralitás révén kell biztosítani.

A miniszter felvilágosításai során hangsúlyozta azt is, hogy a pluralitás nem antidemokratikus tendenciájú és a reform a választó rétegek legmélyére hat. A képviselők feszült figyelemmel hallgatták a belügyminiszter megjegyzéseit és konstatálhatjuk, hogy általánosságban helyeslő megjegyzéssel fogadták.

A cseresznyefák hazája.

— Japáni emlékeimből. —

Írta: ZOMBORY GYULA.

„A japánok házassága“, „A sárga asszonyok“, „Japán furcsaságok“ stb. cím alatt, néprajzi körutam alkalmával, a honi sajtóban itt-ott szórványosan megjelent cikkeimben foglalkoztam már a japán társadalmi viszonyokkal, a japán nők sorsával, a házassági kérdéssel, szerelemmel; mind e mellett nem követek el hibát, ha egy újabb cikkben, a sokféle témát egybefoglalva, némi kibővítéssel felújítom, mert hiszen mindig érdekes dolog az olvasóra egy idegen nép szokásaival, még inkább egy messze világrész ismeretlen asszonyaival foglalkozni, megismerni, megtudni azok társadalmi pozícióját s mi több, a női sziv világának legmagasztosabb érzületéről, a szerelemtől szerezni tájékozottságot, melyről annyi homályos adat s különféle variációkban szállongó hír jutott el hozzánk, hogy utánuk s belőlük inkább csak sejteni tud az olvasó a helyett, hogy tisztán látna.

Irok hát a japán életről, az asszonyokról, elmondva felőlük mindent, a mi létvilágukat betölti és kiegészíti.

A japán nő, az ő — különben cingár, filigrán fizikumával, 14 éves korára organumában már mégis annyira kifejlődik, hogy asszonyképpessé lesz s elérte a férjhezmeneteli időt, a menyasszonyi kor gradusát.

Férjhez megy, minden előzmény nélkül, minden ismerkedés, vonzalom, szerelem nélkül, ahhoz, aki úgy apropos éppen megkéri, mert Japánországban szerelmi házasság nincs, mint a hogy szerelem sincs. Nem ismerik a mi európai nemes fogalmunk szerinti szerelmet, ha csak házasság után véletlenül be nem áll férj és nő között ez a kölcsönös eszményi vonzalom.

A férfivilágban pláne szokatlan jelenség az, hogy szerelemre gyulladjon valamelyik egy leány iránt, sőt megalázó is lenne a férfira annyira, hogy kigunyolnák, megvetnék, lenéznék, s megtörténhetnék az, hogy a szülők teljes haragját vonná magára a szerelmes legény, akit (habár első szülött lenne is, aki

az ottani berendezés szerint *majorátusi* jogán öröklője mindennek) szülői egyenesen kitagadnának a család kötelékéből s bezárnák előtte az ajtót.

De nem is érzi a magasztosabb értelemben vett szerelmet a japán férfi s a nő iránt csak *gerjedelemre* tud fakadni. Szépség, bájak, kellemek a lelki tetszést nála nem hatványozzák, lelki tulajdonokat nem mérlegel, azok nem jönnek számításba s ha egy nőre szemet vet, az érzékiségből történik, sőt több, még ennél is erősebb vonásból, vastag realizmusból, neki a nőre szüksége van, mint eszközre, aki által *örökshöz* akar jutni, mert nemzeti tradíciói közé tartozik a faj szaporítása s családfájának továbbfejlesztése. Másodszorban pedig házi dolgainak elvégzésére eszközként kell neki az asszony.

A férfi 16 éves korban nősülhet, de rendszerint 18 éves korában nősül, mert nem áll utjában a modern világ sokféle akadály, nevezetesen a katonakötelezettség sem, mint-hogy Japánban nem hadseregéről, hanem egy katona nemzetről van szó, ahol mindenki

BÁCSKA GYÖNGYE
129—50—38

a legjobb és legkellemesebb **kristálytiszt** o **savanyuviz** és a mellett igen olcsó: o
kis üveg 1/2 lit. 5 krajcár, nagy üveg 8 krajcár, nagyobb rendelésnél 4 és 7 krajcár.

Házhoz szállítja „Az angyal gyógyszerár“, ahová a rendeléseket kéri

Illin Dezső gyógyszerész.
Telefon 12. szám.

Október hatodika Zomborban.

Zombor, szeptember 26.

Zombor város hazafias polgársága az idén is a szokott fényvel készül megünnepelni október hatodikát, az aradi vértanuk emlékünnepét.

Immár ötvenkilencedik éve, hogy Haynau pribékjei tizenhárom vezérünk életét vették és ez az ötvenkilenc év nem volt elég idő vérző sebünk beheglesztésére. Ebben az évben sem feledkezik meg az ország, sem pedig városunk hazafias polgársága a vértanuk emlékére.

Az október 6-iki ünnepélyeket rendező állandó bizottság a napokban ülést tartott, melyen megállapították az ünnepély sorrendjét.

Az ünnepély sorrendje a következő:

1. Reggeli 9 órákor istentisztelet lesz a róm. kath. plébánia templomban.

2. Az istentisztelet végeztével a megjelentek testületileg a Schweidel-szoborhoz vonulnak s pedig: elől díszruhába öltözött hajduk a város zászlójával, utána a középiskolák ifjúsága, a kaszinói dalárda, az iparos dalárda, a főispán, polgármester, alispán, a város és a megye törvényhatósága és tisztikara, hatóságok, hivatalok, intézetek, egyletek, társulatok, pártok és végül a résztvevő nagyközönség.

3. A Schweidel-szobor előtt a „Szózat“-ot énekli a kaszinó egyleti dalárda.

4. Alkalmi költemény. Irta és előadja *Latinovits* Szaniszló.

5. Emlékbeszéd. Mondja *Prokópy* Imre kereskedelmi iskolai tanár.

6. Koszoruk elhelyezése a szoborra: a város koszoruját elhelyezi a város polgármestere; a vármegye koszoruját elhelyezi a vármegye alispánja; a városi függetlenségi párt és körnek koszoruját elhelyezi dr. *Donoszlovits* Vilmos; özv. dabasi Halász Gedeonné, a vértanu leánya és dabasi dr. Halász Gedeon,

a vértanu unokája nevében *Vértesi* Károly koszoruzza meg a szobrot; a kath. legényegylet koszoruját *Muzsik* István helyezi a szoborra.

7. A „Hymnusz“-t énekli a zombori iparos dalárda.

Zombor, szeptember 26.

Bácskaiak a király előtt. Október hó 4-én bácsmezei küldöttség megy *Vojnits* István alispán vezetése alatt öfelsege a király elé, akinek emlékiratot nyújtanak át a harmadik egyetemnek Szegeden való felállításá érdekeiben.

Október 6. A zombori függetlenségi párt testületileg vesz részt az október 6-iki gyászünnepélyen. A vezetőség ez uton is felkéri a párt tagjait, hogy október 6-án dél-előtti fel kilenc órákor a függetlenségi pártkörben minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. A tagok innen zászló alatt vonulnak a plébánia templomban kilenc órákor tartandó szent misére és onnan a Schweidel-szobor előtti ünnepélyre.

A szociálisták gyűlése. A zombori szervezett munkásság holnap, vasárnap délelőtt 9 órákor a Szent György-téren népgyűlést rendez. A gyűlés szónokai a választási jog tervbe vett reformját fogják ismertetni a hallgatósággal.

A kisdedóvígy Csonoplyán.

Csonoplya, szeptember 25.

Hogy mennyire szükség van a kisdedóvígyra, azt hangsúlyozni szükségtelen. Elégge bizonyítja az óvók fontosságát *Miklóssy* Istvánnak a *Magyarország*-ban megjelent *Iskolaiügyünk és a magyar nyelv* című cikke.

Nevezett cikkirő statisztikai adatokkal kimutatja, hogy Magyarországon az 1 millió 138 ezer óvóköteles gyermek közül csak 245.000, tehát annak csak ötödrésze járt óvodába. Ezek közül is 150.000 volt magyar anyanyelvű, a többi 95.000 pedig nemzetiségi anyanyelvű. Ha a magyar kisdedóvígy a nemzetiségi községekben is megnyugtató állapotban volna, akkor ötször több nemzetiségi anyanyelvű gyermek tanulhatna meg óvóköteles korában, mondhatni a nyelvek iránt

a legfogékonyabb korban, hazánk édes nyelvét. Így az elemi iskolákba kerülő nemzetiségi anyanyelvű gyermekekkel könnyebben haladhatna a tanító s pár év alatt nagy eredményt lehetne felmutatni.

Csonoplya községben, mely szintén a nemzetiségi anyanyelvű községek közé tartozik, az évek hosszú során át vajdó kisdedóvígy még mindig stagnál. Pedig egy 5000 lakossal bíró községben, mint amilyen Csonoplya is, nagyon el kellene már, de nem is egy kisdedóvígy. No de mi nagyon megörül-nénk annak is, ha már legalább egy is lenne. A községi képviselőtestületben valami öt-hat-szor tüzetett ki határnap a kisdedóvígy felállítására kérdésének megvitatására. A legközelebbi terminus most október elseje. De a képviselőtestület ex usu eddig mindannyiszor azt a határozatot hozta, hogy: majd két év múlva.

Hányszor lesz még két év múlva? Mondják, hogy vagy három óvodát állítanak fel, vagy egyet sem. És ezt a község hosszú fekvésével indokolják.

A képviselőtestületi tagok álláspontja szerint ne csak a német polgárságnak, hanem legyen a magyarnak is és bunyevácoknak is külön egy-egy óvodája.

Csekélyszámú illyr anyanyelvű gyermekeink, kik a magyarok között élnek, jobban beszélnek magyarul, mint bunyevácok. A németiség pedig összlakosságunknak több mint a fele.

Már most a magyar nyelv térfoglalását szem előtt tartva kérdelem: nem ellensége-e a magyarnak az, ki Csonoplyán a kisdedóvígyt nem a németiségnek itéli oda legelsősorban, hogy a magyar nyelvet ezek is könnyű szerrel megtanulhassák.

Hiszem, hogy jelenlegi agilis jegyzőnk, nemzeti haladásunkat szem előtt tartva, kisdedóvígyünket rövid időn belül a megvalósulás stádiumába viszi. *Schieber István.*

Előfizetési felhívás.

Október hó elsejével lapunkra új előfizetést nyitunk.

Amikor közönségünket új előfizetésre felhívjuk, nem finánciális célok lebegnek szemünk előtt; a mi lapunknak még csak másodlagosan sem az a célja, hogy bárkinek is anyagi hasznot hozzon. A mi célunk azonos azzal az ideális céllal, melyet a *laptulajdonos*, a függetlenségi párt maga elé tűzött és e cél: a függetlenségi eszme ápolása, terjesztése, erősítése.

Az ezen cél által megszabott kereteken belül rendületlenül a legradikálisabb szabadelvűség elveit szolgáljuk; kormánytól, hatóságoktól és egyes emberektől függetlenül küzdünk a megállás nélkül való haladásért.

A politikai irányu tevékenységünk mellett, áthatva attól a nemes feladattól, mely a magyar sajtóra hárul, kulturmissziót is akarunk teljesíteni, legfőbb gondoskodásunk tárgyát képezvén lapunk irodalmi nivójának megőrzése.

Ezekhez a nemes célokhoz kérjük az olvasó közönség támogatását!

katoná, mihelyt a császári parancs elhangzik s ismét senki sem az (kivéve az örökösön ténykedő tábornokot, az intézkedő hadi tényezőket) mihelyt a békés egyensúly helyreállt.

A 16 éves legény tehát megnősül. Keres egy magához illő leányt, akinek családjával meg van elégedve, mert holmi kulik, mezitláb szaladgáló halász, hordár vagy napszámos fele familiába beházasodni nem tartja egy *Nippon* polgárhoz illő dolognak. Ott a messzalianz-féle házasságról aztán szó sincs. A legarisztokratikusabb módon ösökről beszél a japán ember, aki maga pedig rájga a bagót, akár egy somogyi kondás.

A vőlegény, ha egyetlen gyermek a feleségül vett leány, ennek családjához költözik, így érvényesül az asszony családneve is, mert a férjével együtt írják s említik azt. Ellenben elviszi azt a háztól s mindenemű külsőséges beavatkozás (pap vagy anyakönyvvezető hozzájárulása) nélkül egyenesen házához viszi s viszi mindjárt a leány hozományát is, ennek ruháit, szövöszekét, tükrét, festő, kendőző szereit (ha van) s otthon egyben megtartják a lakodalmat, ami evés, tánc és dalból áll, meg a muzsikáló gésák szerepléséből. A nőnek férjhez menésével (különösen, ha szülői házából kiment) kezdődik a tulajdonképeni páriásága. A lakodalom

napjától kezdve még csak a közös étkezésben való részvételhez sincs joga. Félre állva nézi az étkező családot, melyet ő szolgál ki (még a cselédet is) s egész napja, egész élete eltelik az örökös munkával.

Átturbékolt mézes hetekről ott szó sincs, azt nem ismerik; szóval az egymás birásának boldogságos tudata nem tölti be a japán házaspár szívet, állati együttlét az egész csupán, minden nemesebb, eszményibb célzat nélkül.

Ilyen minden kapocs nélküli együttlétnek aztán ép oly könnyű az elválási módusa is, — elválnak szépen esendben, s a szegény megunt asszony viszi magával gyermekeit, csupán az elsőszülött férfigyermek marad otthon az apai háznál, hogy a névfolytonosság ki ne veszessen, ami a japán büszkeséghez tartozik.

Becse az asszony népnek általában nincs ott azok között a kis sárga emberek között, csak amennyit mint mozgó valami, mint gépezet érdemel; egy *gép*, mely tud sütni, főzni, varrni, fonni stb. Megérdemlik, hogy a mi hölgyeink itthon a civilizáció magaslatáról egy sóhajjal áldozzanak a pirinkó japán nőknek.

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre 10 K — f.
Félévre 5 K — f.
Negyedévre 3 K — f.

„A Bácsmezei Függetlenség“
kiadóhivatala.

H I R E K.

Kinevezés. Az újvidéki kir. kat. magyar főgimnáziumhoz Havas Vilmos budapesti tanárjelölt helyettes tanárnak neveztetett ki.

Uj postafőnök. Szegő Fülöp m. kir. postai és távirtdai felügyelő, akit Szabadkáról Zentára helyeztek át, folyó hó 18-án foglalta el postafőnöki hivatalát.

Kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Vancsura Istvánt, a bajai állami elemi iskolai tanítóképzőintézethez iskolaszolgáivá nevezte ki.

Felolvasás a katolikus legényegyletben. Zombory Gyula japán utazó ma, vasárnap este 9 órakor felolvasást tart a katolikus legényegyletben, melyre az előjáróság ez uton is meghívja az egylet tagjait. A vezetőség a tagokat a felolvasásra minél nagyobb számban való megjelenésére kéri. Vendégeket is szívesen látnak.

Az egyenesadó felszólamlási bizottság 1908. évi szeptember hó 28-án délelőtt 8 órakor kezdi meg a zentai m. kir. adóhivatal kerületéhez tartozó községekből érkezett felebbeszedések tárgyalását. Tárgyalóhely: Zomborban a pénzügyigazgatóság épületében földszint.

Uj rend a zombori népiskoláknál. A helybeli evang. felekezeti iskolájában örvendetes és célszerű újítást hoztak be a jelen tanév kezdetével. Ugyanis az előadásokat csakis a köznapok délelőttjén tartják. Mint értesülünk ezen újítás úgy a tanulók, mint a szülők teljes melegezésére szolgál. Az előadás az első osztályokban délelőtt 11 óráig, a többiekben pedig déli 12 óráig tart. Ezzel az intézkedéssel elérték azt, hogy gyermekek a napnak legnagyobb részén szabadok, ami fejlődésükre kétségtelenül előnyös. Úgy hírlik, hogy ezt az újítást a helybeli róm. kath. népiskolákban is behozzák. Az újítás behozatala mellett szól az is, hogy legalább a tanév fele részében a tanulókat nem kell a sötétségre való tekintetből már délután fél 4 órakor hazaengedni.

A zsidók ujéve. Izraelita polgártársaink most ünneplik az új év fordulóját, mely az ő számításuk szerint az 5669-ik. Az új év péntek este köszöntött be s annak megünneplése vasárnap estig tart.

Esküvő. Dr. Stefnovits Demeter a dályai szerb egyház adminisztrátora a napokban esküdött örök hűséget Dimitrievits Zórkának, Dimitrievits Szvetozár szabadkai szerb plébános leányának.

Választás. Eifried Ágoston küllödi kántortanítót a siklósi polgári iskolához tanárnak választották meg.

Textilipari előadás. Folyó hó 27-én (vasárnap) délután 3 órakor Zomborban a városháza nagytermében Schneider Richard textilipari szakértő előadást fog tartani a textilipar fontosságáról, hasznáról és szükségességéről. A minden tekintetben érdekesnek ígérkező előadásra felhívjuk olvasóink figyelmét.

Vértesi Károly — a Petőfi Társaságban. A Petőfi Társaságban a Magyar Tudomány Akadémiában a nyári szünet után ma vasárnap tartandó első felolvasó ülésén Prém József rendes tag Vértesi Károlynak *Az amerikai nők* című értekezését olvassa fel.

Zenepalota Szabadkán. Szabadka város törvényhatósági bizottsága dr. Biró Károly polgármester indítványára kimondta, hogy zenepalotát épít. A zenepalotában elhelyezést nyer a városi zenede és egy nagy hangversenyterem. A tervek készítésére országos pályázatot hirdetnek.

TÉRZENE. Ma, vasárnap délután 5-től az Erzsébet-ligetben Sárközy Kálmán zenekarával térzene lesz. Belépődíj nincs.

A Szt. Imre Kör vándorgyűlése Kalocsán. A budapesti kath. egyetemi ifjuság Szent Imre Köre Ferenc Salvátor főherceg és Mária Valéria főhercegnasszony, Vaszary Kolos esztergomi érsek legmagasabb pártfogása, Városov Gyula kalocsai érsek legfőbb védősége, Apponyi Albert gróf, Csáky Károly gróf, Majláth Gusztáv Károly gróf, Zichy Aladár gróf, Zichy János gróf, Zichy Nándor gróf fővédősége, számos püspök és főispán, köztük Ambrozovics Lajos, Fernbach Károly, Latinovits Pál és Vojnits István báró védősége alatt 1908. évi szeptember hó 27-én, vasárnap délelőtt, a vallás-haza-tudomány hármass jelszavában kifejtett működése, eszméi terjesztése céljából Kalocsán vándorgyűlést rendez. 1. Indulás gyorsvonattal Budapestről 26-án, szombaton d. u. 3 óra 20 perckor a keleti pályaudvaron. Megérkezés Kalocsára este fél 7 órakor. Az állomáson Csernyus József, Kalocsa község főjegyzője fogadja az érkezőket, kik innen a Szent Imre Kör selyemzástalaja alatt az érseki rezidencia elé vonulnak, ahol a kör elnöksége tiszteleg az érsek öngyméltósága előtt. Az állomásról a menetet az utvonalon a főgimnázium fuvózenekara nyitja meg. 2. Vasárnap, 27-én reggel 9 órakor ünnepélyes Veni Sancte az érseki székesegyházban, melyet dr. Városov Gyula kalocsai érsek végez püspöki segédlettel. Evangélium alatt dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök egyházi szent beszédet mond. A szent mise végeztével az összes résztvevők a stefaniumi fuvózenekar vezetése mellett a főgimnázium nagytermébe vonulnak a diszünnepeyre. 3. Az elnöki megnyitót dr. Városov Gyula kalocsai érsek, az ünnepi beszédet gróf Zichy János országgyűlési képviselő mondja, a Szent Imre Kör elnöke pedig beszámol a kör évi munkásságáról. A gyűlés ünnepi hangulatát zenei előadások és szavalkatok is fogják emelni. 4. Délután fél 2 órakor diszbed a Katolikus Körben. — Este 5 órakor a főgimnázium ifjusága színielőadást és hangversenyt rendez. Este 7 órakor a Szent Imre Kör ifjusága az érsek öngyméltósága tiszteletére fáklyamenetet vezet. A menet a Katolikus Körből indul az érseki rezidencia elé, hol a budapesti egyetemi dalárda és a kalocsai városi énekharog közreműködni. A toronyzenét Sztára József vezeti. — Este 9 órakor a kalocsai kaszinó nyári helyiségében táncestély. — Hétfőn, 28-án reggel visszaindulás.

Egészségügyi bizottsági ülés. A Bács-Bodrog vármegyei egészségügyi bizottság folyó évi október hó 2-án délután 4 órakor a vármegyei ház kistermében ülést tart a következő tárgysorozattal: Alispáni felhívás Tisztaistvánfalva községben létesítendő gyógyszer-tár tárgyában. Alispáni felhívás Ujszivác községben létesítendő gyógyszer-tár tárgyában. Alispáni felhívás Temerin községben létesítendő gyógyszer-tár tárgyában. Alispáni felhívás Bajsán létesítendő fiókgyógyszer-tár tárgyában. Alispáni felhívás Csantavér községének a halottkémlési utasítás némely szakaszának módosítása iránt hozott határozata tárgyában. Alispáni felhívás Zentán felállítandó drogéria tárgyában. Alispáni felhívás Zentán felállítandó járványkórház tárgyában. Netáni indítványok.

A kath. népszövetség Dunacsében. Dunacsében f. hó 20-án X. Pius pápa ötvenéves papi jubileuma alkalmából — mint tudósítónk jelenti — nagy népgyűlés keretében megalakult a katolikus népszövetség. A gyűlésen beszédet mondott Jauch József dunacsébi plébános, Léh Ferenc szentfülöpi gazda és Werner Mihály futaki segédlelkész. A népgyűlés sikerét bizonyítja, hogy azon igen sokan voltak jelen Futakról és Szépligetéről is. Este a katolikus olvasóközösségében sikerült műkedvelő előadás volt, melyet tánc követett.

Eljegyzés. Bosnyák Ferenc m. kir. adótiszt Zomborban eljegyezte Puntzmann Paula kisasszonyt Zupanjeből.

Választmányi ülés. A zombori polgári Kaszinóegyesület folyó hó 29-én délután 6 órakor választmányi ülést tart, ugyanaznap este 7 órakor tartja a dalárda is választmányi ülését, amelyet társasvacsora követ.

Templomszentelés. Október 4-én lesz Ujfutakon a gróf Chottek kegyur által ujonnan felépített templom felszentelése.

Bérmálás. Bácsalmáson október hó 6-án lesz bérmálás.

Az Erzsébet ligeti térzene költségeire újabban a következő adományok folytak be szerkesztőségünkhöz: Thum Adolf, Ugyr István, Fratricsevits Jánosné 2—2 kor., dr. Paresetits Árpád, dr. Novák Elemér, Báthory Károly, Blumenthal Miklós, Bencze Béla, Bozsánszky János, Rados Márkó, özv. Esztergamy Károlyné, Pintinger János, Dzsinitcs József, Hoffmann Károly 1—1 korona. Összesen 17 korona.

Az újabb adományok összege 17 kor.
Múlt számunkban kimutatott végösszeg 227 kor.
Összesen 244 kor.

Szept. 24-iki térzene és műsor 35 kor.
Marad 209 kor.

Autoomnibusz járatok Nagybecskerek és Titel között. A Vállalkozók Lapja írja: Legközelebb automobilomnibusz járat indul meg Nagybecskerek és Titel között, miután a Westinghousn-cég budapesti képviselőjének Rozdonyi Sándornak sikerült e célra egy konzorciumot létesíteni, amelynek élén Eckstein János szállító cég és Krespelka J. nyug. főhadnagy áll. A köz helyi forgalomnak ez az első nagyobb vonala, ahol a modern és gyakorlatilag nagyon bevált társas gépkocsi jön alkalmazásba. E példa bizonyára ösztökélő erővel fog hatni, hogy mentül több vidéki utvonat, ahol a közlekedés lassu és fogyatékos kövesse az üdvös mintát.

Svéd torna az iskolákban. Újabban a népiskolákban is nagyobb és nagyobb figyelmet fordítanak a testi nevelésre s most egy újabb ezt célzó intézkedés történt. A közoktatásügyi miniszterium a svéd torna ismeretéről egy füzetet adott ki, melyet több példányban megküldött a tanfelügyelőségnek az iskolák között való kiosztás végett.

Kedélyes estély. A zombori összmunkásság szeptember hó 27-én este 8 órakor a Munkás Otthon helyiségében kedélyes estélyt rendez.

Eljegyzés. Loschitz Károly bezdáni gabonakereskedő eljegyezte Hevesi Rózsikát, Hevesi Adolf mérnök leányát Szegeden.

Verekedő gyermekek. Újvidékről írják: Schattelesz Leó 13 éves kereskedőtanonc és Rauski Zdrávkó 10 éves elemi iskolai tanuló kedden délután a Deák-téren összehalalkoztak, mire Schattelesz Leó Rauskit ütlegelni kezdte. Rauski sem volt rest, előrántotta zsebkését és azt Schattelesz oldalába döfte. Schattelesz sérülése életveszélyes.

Váltóhamisítás. Csocsity István moholi lakos mulatás közben elvesztette pénztárcáját. A pénztárcában harminc korona készpénzen kívül egy aláírt, de kitöltetlen váltó volt. A boldog megtaláló Sévity Zsiván szintén moholi lakos volt. Sévity nem sokáig habozott a váltóval, hanem Csocsity neve alá írta Csocsity feleségének a nevet és aztán — mint aki a dolgát jól végezte — átrándult Zentára és a váltót értékesítette. A váltó ellen a lejáratnál óvást emeltek és akkor sült ki a hamisítás is. A vizsgálatot Sévity ellen megindították.

Közgazdaság.

A mezőgazdasági kamara székhelye. A mezőgazdasági kamarák ügye élénken foglalkoztatja vármegyénk intéző köreit. A vármegyei Gazdasági Egyesület legutóbbi igazgatósági ülésén Latinovits Pál és Törley Gyula felszólalásainak hatása alatt elhatározták, hogy a földmívelési miniszterhez és az Omge-hez fölterjesztést intéznek, melyben az Alföldre kiterjedő kamarának Zomborban való létesítését fogják kérelmezni. Egyben kö-

szönetet nyilváníttak Darányi Ignác földmívelési miniszternek, Rubinek Gyula és Bernát István orsz. képviselőnek, akik az eszme megvalósításáért sokat fáradtak.

Lódijazás Bezdánban. A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület bezdáni gazdaköre Bezdánban a szomszédos községek gazdaköreinek bevonásával folyó hó 20-án lódijazást rendezett. A bíráló bizottság 3 órán át tartó szemle után a díjakat a következőknek ítélte oda: I. csoport. Anyakancák: Findeisz Sebestyén Gábor bronz oklevél, Majláth András Kossuthfalva bronz oklevél, Szigeti József Kossuthfalva ezüst oklevél, Szigeti Bálint Kossuthfalva ezüst oklevél, Dzsida Antal Gábor ezüst oklevél, Brandecker Ignác Gábor ezüst oklevél, Findeisz Antal Gábor ezüst oklevél, Kelsch Márton Bezdán bronz oklevél. Mazák István Bezdán I. díj 80 korona, Faddi Ferenc Bezdán II. díj 60 korona, János György Bácskertes III. díj 40 korona, Amrein Mihály Bezdán IV. díj 20 korona Bäckér Ferenc Fezdán eszköz, Lázity Mladen Zombor eszköz. II. csoport. Mazák János Bezdán I. díj 50 korona, Bäckér Ferenc Bezdán II. díj 30 korona, Lázity Simon Zombor III. díj 20 korona. III. csoport. 2 éves kancacsikók. Szigeti Mihály Kossuthfalva I. díj 50 korona, Szigeti József Kossuthfalva II. díj 30 korona, Keil István Bezdán III. díj 20 korona. Szigeti Mihály Kossuthfalva eszköz. IV. csoport. 1 éves kancacsikók. Mazák János Bezdán I. díj 50 korona, ifj. Szabó Gergely Bezdán II. díj 30 korona, Brandt Márton Gábor III. díj 10 korona, Müller Mihály Bezdán bronz oklevél, Brandt Antal Gábor eszköz, Csapó Ferenc Bezdán eszköz. Délután fél egy órakor a gazdakör helyiségében minden ízében sikerült társasbéd volt.

A Temesvári Gazdasági Egyesület tolyói évi október hó 10., 11. és 12-én Temesváron a polgári lövölde kertben rendezendő országos jellegű baromfi, házinyul, galamb, bor és gyümölcs kiállításáról szóló tervezeteket a napokban küldte szét az ország baromfitenyésztői, bor- és gyümölcstermelőinek. A mint a tervezetből kivehető, ezen kiállítás térdijai az idej kiállítások között a legolcsóbbak és emellett tömeges állami bevásárlásokról is gondoskodás történt, mivel a m. kir. földmívelésügyi kormányon kívül az aradi jószágigazgatóság, a temesvári állattenyésztési felügyelőség és az ottani gazdasági egyesület is nagyobb bevásárlásokat fognak eszközölni.

Az idej termés végeredménye. A m. kir. földmívelési minisztérium legutóbb adta ki hivatalos jelentését az idej termés végeredményéről. A cséplések eredményei alapján az ország folyó évi gabonatermése őszi és tavaszi búzában kat. holdankint 6-63 mm., vagyis összesen 39-87 millió métermázsá, a tavalyi 32-79 millió métermázsával szemben. Az őszi és tavaszi rozstermés eredménye összesen 12-31 millió métermázsá, a tavalyi 10-69 millió métermázsával szemben. Az őszi és tavaszi árpatermés eredménye 12-31 millió métermázsá, a tavalyi 13-73 millió métermázsával szemben. A zabtermés eredménye 10-49 millió métermázsá, míg tavaly 11-53 millió métermázsát eredményezett a termés. A tengeritemés eredménye 38-65 millió métermázsá, a tavalyi 39-52 millió métermázsával szemben. Jelentékeny a esökkenés a burgonyatermésnél, ahol az eredményt 36-72 millió métermázsára becsülik a tavalyi 48-48 millió métermázsával szemben.

Gabonaárak a zombori piacon

1908. évi szeptember hó 25-én.

Rovatvezető: P.

A gabonapiacra a kínálatban és a vételben a héten is nagy élénkség volt. A buza ára 30-40 fillérrel emelkedett, s mintegy 1600-1700 q kelt el. A tengerinél sem hiányzott a vételkérő, mert azt is gyorsan megvették. A bab ára hanyatlott. Nincs kivitele.

A heti árak a következők voltak:

Buza	20-60 K-tól — 21-80 K-ig
Zab	14- — — 14-20 "
Árpa	14-20 " — 14-40 "
Ó tengeri	15-80 " — 16-40 "
Új tengeri (csöves)	7-60 " — 8- — "
Bab	12-20 " — 14-20 "
Repece vető célra	— — — — — "
Köles	— — — — — "
Kendermag	— — — — — "

mindent q-kint = 100 kilogrammonként számítva.

Adományok

a Zomborban, Bács-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi szoborra.

XXVI. SZAMU KIMUTATÁS

Athozat 8287.94 K

307. Bertalanffy Gyula kanonok Szombathely. gyűjtőívén adakozott: Bertalanffy Gyula 2.— K

308. Dévai m. kir. pénzügyigazgatóság gyűjtőívén adakoztak: Andesen László 1 kor., Köves Andor 1 kor., Lánzy Gyula 1 kor., Oltványi Ferenc 2 kor., Schlésinger L. 50 fil., Schuster Olivér 1 kor., Székely József dr. 1 kor., összesen 7 50 K

309. Körmendi Takarékpénztár gyűjtőívén adakozott: Körmendi Takarékpénztár 10.— K

310. Verebelyi kir. járásbírószág gyűjtőívén adakoztak: Bokross Pál 1 kor., dr. Godin Károly 1 kor., Komáromy József 20 fil., Pollák Károly 40 fil., Prónay Nándor 1 kor., összesen 3.60 K

311. Bajai Takarékpénztár gyűjtőívén adakozott: Bajai Takarékpénztár 20.— K

312. Kassai Népbank gyűjtőívén adakozott: Kassai Népbank 10.— K

313. Budapesti m. kir. III. sz. csendőrkörület I-ső szárnyparancsnoksága gyűjtőívén adakoztak: Baesinszky Zsigmond 1 kor., Barna Dező 50 fil., Berla Magó István 60 fil., Cseke János 50 fil., Ehleiter Ferenc 50 fil., Frolyó János 50 fil., Hajós Károly 2 kor., Huszár József 50 fil., Juhász Gábor 50 fil., Kolozsváry István 50 fil., Kukla

Ferenc 50 fil., Lajzon János 50 fil., Lollok Rezső 50 fil., Molnár Henrik 50 fil., Nagy Ernő 1 kor., Olvashatlan 50 fil., Olvashatlan 1 kor., Polyák István 50 fil., Riha Miklós 50 fil., Tusa Géza 50 fil., Zsigmond Lőrinc 50 fil., összesen 13.60 K

314. Dunántúli áll. seg. sikket-néma intézet Kaposvár, gyűjtőívén adakoztak: Klinda Kálmán 40 fil., Mihálik Gyula 40 fil., Palatinus Károly 1 kor., Schnellbach Ferenc 20 fil., összesen 2.— K

Összesen 8356.64 K

Vujevich Alajos,
pénztárnok.

HIRDETÉSEK.

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSEMEGYEI KÉPVISELETE =

SZELES JENŐ Zombor.

== MINTARAKTÁR ==

kütszivattyúkban és tűzfecskendőkben.

HAZAI GYÁRTMANY.

345-35-10

35-10

50-42

„Blickensderfer“ **írógép,**
eredeti amerikai

azonnal látható irással.

Tiszta acél- szerkezet.	Gyönyörű szép irással.	Az írógépek legolcsóbbja.
----------------------------	---------------------------	------------------------------

149-30-20 Á r a :
teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellékek a legolcsóbb árakban szállítanak.

Amerikai irodai bútorek mintatelepe.

Tessék prospektust kérni!

Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képviselet Bács-Bodrog megye részére

Teltsch Gáspár,
műszer- és látszerész Zomborban.

ADLER ADOLF kárpitos-mester **BÚTORRAKTÁRA**

ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca 7. sz. I. emelet.

Rendkívüli nagy választék a legdivatosabb bútorekban, u. m.: **háló-, ebédlő-, társalgó- és irodai berendezésekben, machagoni-, cseresznye-, jávor-, dió-, tölgy- és szilfában,** nemkülönben minden egyes bútordarabokban, ugyisintén **réz-, fém- és vasbútorek, függönyök, plüsch- és posztóterítők** díszes himzéssel, **ágy- és asztalterítők, szőnyegek, plüschdivánok, ottománok** stb. — szóval minden, ami a lakásberendezéshez szükséges, nagy választékban, **az egyszerűtől a legdíszesebb kiállításig meglepő jutányos árak mellett.**

Kárpitos munkákat illetőleg, mint képzett kárpitos-mester a legesimásabban készítem, igen jutányos árakon.

Van szerencsém a n. é. bútorevásárló közönséget bútorekaktáram szives megtekintésére tisztelettel meghívni; kiváló tisztelettel

Mellékraktár, kárpitos- és asztalos-
műhelyem, Sándor Béla-utca 9. 388-6-1

ADLER ADOLF,
kárpitos-, díszítő- és bútorekeskedő.

II. Étkező — kocsi										III. Buffet — kocsi									
Vonal	honnant?	I N D U L			E R K E Z I K			Vonal	honnant?	I N D U L			E R K E Z I K						
		óra	kor	száma	óra	kor	száma			óra	kor	száma	óra	kor	száma				
1	Bpest keleti p. u. Wien Brück Király hidán át	Bpest keleti p. u.-ról Wienből	d. u. 9 a. u. 2	20 05	2 4	Wienbe	Wienbe	Bpest keleti p. u.	Bpest keleti p. u.-ról	d. u. 4 reg. 4	10 48	1004 1005	Zágrábba	Zágrábról	d. u. 11 este 11				
2	Bpest nyugoti p. u. Wien Marcheggen át	Bpest nyugoti p. u.-ról Wienből	d. u. 8 a. u. 2	50 10	1 3	Wienbe	Wienbe	Budapest keleti p. u.	Bpest keleti p. u.-ról	d. u. 7 reg. 7	20 48	604 702	Debreczenbe	Debreczenből	d. u. 12 este 12				
3	Bpest keleti p. u. Kolozsvar	Bpest keleti p. u.-ról Kolozsvarról	d. u. 9 a. u. 2	55 25	104 504	Kolozsvarra	Kolozsvarra	Budapest keleti p. u.	Bpest keleti p. u.-ról	d. u. 2 reg. 5	15 23	404 401	Csapra	Csapról	d. u. 9 este 9				
4	Kolozsvar Brassó	Kolozsvarról Brassó	reg. 6 d. u. 2	11 45	502 501	Brassóra	Brassóra	Bpest keleti p. u.	Bpest keleti p. u.-ról	d. u. 6 reg. 6	50 50	1502	Kassára	Kassáról	d. e. 11 este 11				
5	Bpest nyugoti p. u. Karansebes	Bpest nyugoti p. u.-ról Karansebesről	d. u. 2 reg. 5	40 28	704 703	Karansebesre	Karansebesre	Bpest nyugoti p. u.	Bpest nyugoti p. u.-ról	d. u. 5 reg. 5	21 00	1503 1404	Zsolnára	Zsolnárról	d. u. 10 este 10				
6	Bpest keleti p. u. Piski	Bpest keleti p. u.-ról Piskiről	d. u. 2 reg. 5	00 08	602 601	Fiskire	Fiskire	Bpest keleti p. u.	Bpest keleti p. u.-ról	d. u. 1 reg. 1	35 35	402	Satoraljaihelyre	Satoraljaihelyről	d. u. 12 este 12				
7	Bpest keleti p. u. Belgrad	Bpest keleti p. u.-ról Belgradból	d. u. 3 reg. 5	20 41	904 903	Belgradba	Belgradba	Bpest nyugoti p. u.	Bpest nyugoti p. u.-ról	d. e. 9 reg. 8	40 16	708	Orsovára	Orsováról	d. e. 7 este 7				
8	Bpest keleti p. u. Fiume	Bpest keleti p. u.-ról Fiuméből	reg. 7 este 6	00 50	1002 1496	Fiuméba	Fiuméba	Bpest nyugoti p. u.	Bpest nyugoti p. u.-ról	d. e. 9 reg. 9	35 10				d. e. 9 este 9				
9	Bpest nyugoti p. u. Pozsony	Bpest nyugoti p. u.-ról Pozsonyból	reg. 6 d. e. 6	10 30	111 1403	Bpest nyugoti p. u.-ra	Bpest nyugoti p. u.-ra	Orsava	Orsováról	reg. 8	16	707	Bpest nyugoti p. u.-ra	Bpest nyugoti p. u.-ra	d. e. 6 este 6				

Jegyzet: Az étkező és buffet-kocsi étkészítőit I. vagy II. oszt. menetjeggyel bíró utasok vehetik igénybe, külön illeték fizetése nélkül.

A buffet-kocsikban lévő ülőhelyekkel bíró külön szakaszok azonban csak I. osztályra érvényes menetjegyekkel, illetve menetigazolványokkal bíró utasok által használhatók.

33228/908. szám.

Pályázati hirdetés.

A vonalainkon az 1909. évben, esetleg a következő 1910. évben is szükségelendő különféle pályafentartási puhafák szállítását biztosítani óhajtván, azok szállítására nyilvános pályázatot hirdetünk.

A megközelítő szükséglet a következő:

Erdei fenyőfa deszka	79 m ³
Jegenye „ „	428 „
Luc „ „	213 „
Metszett erdei fenyőfa	16 „
„ jegenye „	520 „
„ luc „	410 „
Kerítés sűrítési lécz puhafából 1 1/4 m. h. 50 mm. átm.	49000 db
Metszett jegenyefenyőfa lécz	317 m ³
Erdei fenyőfa palló	127 „
Jegenye „ „	483 „
Luc „ „	37 „
Vörös fenyőfa „	21 „
Kerítési rud puhafából 6 m. h. 50 mm. átm.	3900 db
Kerítési rud puhafából 6 m. h. 80 mm. átm.	7480 db
Puhafa rud 6 m. h. 100 mm. átm. „ 10 m. h. 130 mm. átm.	284 db 137 db
Különféle puhafa rud	119 m ³
Vörös fenyőfaszál	51 „
Puha széldeszka	4450 fent
Fedő zsindey	257000 db

Az ajánlatok folyó évi október hó 17-én déli 12 óráig üzemeltetésünk I. általános osztályánál (Teréz-körút 62. sz. I. emelet ajtó 5.) adandók át, a bányapénz ugyanott a gyűjtőpénztárnál f. évi október hó 16-án déli 12 óráig teendő le. — A részletes pályázati feltételek, nemkülönben a megközelítőleg szükséges mennyiségről szerkesztett méretjegyzék és ajánlati űrlap valamennyi üzemeltetésünk általános osztályában (Teréz-körút 62. sz. II. emelet 4. ajtó) pedig megszerezhetők. Budapest, 1908. évi szeptember hóban.

Az üzemeltetés.

(Utánnomás nem díjazatik.) 387-3-1

28976/1908. sz.

Versenytagyalási hirdetés.

(Fali téglá szállítására.)

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzemeltetése a nagyváradi mozdony-szín építéséhez szükséges 2.276.000 azaz Kettőmilliókettőszázhetvenhatezer darab égetett fali téglá szállítására biztosítására ezenel nyilvános pályázatot hirdet. Ezen mennyiségből 1.000.000 azaz Egymillió darab az alapozás és lábázat részére és 1.276.000 azaz Egymilliókettőszázhetvenhatezer darab pedig a felmenő falazathoz szükséges. A szükséges téglá mennyiség az alábbi határidők alatt szállítandó be és pedig:

1908. évi október hó 15-ig	300.000 drb.
„ „ 30-ig	300.000 „
„ „ november 30-ig	300.000 „
„ „ december 30-ig	300.000 „
1909. „ március 15-ig	1.076.000 „

Ajánlati minta és a pályázati feltételek az alulírt üzemeltetésnél ingyen kaphatók és megtekinthetők.

Az ajánlatok csakis a külön e célra szerkesztett ajánlati mintán teendők.

A szállításnál a következő feltételek irányadók:

A szállítás a magyar királyi államvasutaknál érvényben levő s anyagok szállítására vonatkozó 122291/96. sz. általános, valamint az alábbi különleges, nemkülönben a jelen pályázati feltételek értelmében eszközlendő, mely feltételek a pályázati határidőig alulírott üzemeltetés anyag- és leltárbeszerzési osztályánál, valamint a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál és minden üzemeltetésnél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlat egész szükségletre, vagy annak bármely részmenyiségre is szólhat.

Az ivenként 1 koronás magyar okmány-bélyeggel ellátott szabályszerűen kiállított, aláírt és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett ajánlat ezen alábbi külcimmal:

„Ajánlat téglaszállításra a 28976/908. számhoz” 1908 évi szeptember 30-ig déli 12 óráig a m. kir. államvasutak kolozsvári üzemeltetésének általános osztálya főnökéhez (Kolozsvár, Bocskay-tér 4. sz.) benyújtandó vagy posta útján beküldendő, megjegyezvén, hogy csakis ezen feltételeknek megfelelő ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

A versenytárgyalás 1908. november hó 30-án a kolozsvári üzemeltetés általános osztályában déli 12 órákor fog megtartatni, ahol az ajánlatok felbontatnak. Az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői a versenytárgyaláson jelen lehetnek. Az odaitétel időpontja az ajánlatok felbontási idejétől számítottlag 4 hétben azaz 1908. évi október hó 28-ig állapittatik meg, mely időpontig az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak és azokat vissza nem vonhatják.

Bányapénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5%-a készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban 1908. évi szeptember hó 29-én déli 12 óráig a kolozsvári üzemeltetés gyűjtőpénztáránál leteendő, esetleg posta útján oda beküldendő.

A bányapénz hivatkozással jelen hirdetésre említett gyűjtőpénztárhoz külön borítékban küldendő be.

Kolozsvár, 1908. szeptember hóban.

381-3-3

Az üzemeltetés.

(Utánnomás nem díjazatik.)

233668. szám. 1908.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje 1908-1909-re.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általunk kezelt magánvasutakon folyó évi október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben levő nyári menetrenddel szemben a következő lényesebb változásokat tartalmazza:

A budapest-keleti p. u. — bruck-királyhidai vonalon:

Kamaraerdő megállóhelyen az összes személyszállító vonatok megállása megszüntetettik.

A budapest-nyugati p. u. — marchegyi vonalon:

A nyári évad tartamára forgalomba helyezett alábbi helyi vonatok megszüntetettik, és pedig:

Budapest és Érsekújvár között: A Budapestről reggel 5 óra 45 perckor induló vonat Párkány-Nánától Érsekújvárig, az Érsekújvárról éjjel 11 óra 35 perckor Budapestre érkező vonat pedig egészen.

Budapest és Párkány-Nána között: A Budapestről este 8 óra 10 perckor induló és a Budapestre reggel 8 óra 45 perckor érkező vonatok olyképen, hogy az előbbi vonat Budapesttől Vácig október és április hónapokban közlekedni fog.

Budapest és Szob között: A Budapestről d. u. 5 óra 20 perckor induló és a Budapestre éjjel 10 óra 45 perckor érkező vonatok, melyek közül azonban az utóbbi Váctól Budapestig október és április hónapokban forgalomban marad, illetve újból forgalomba helyeztetik.

Budapest és Nagymaros között: A Budapestről d. e. 8 óra 45 perckor és d. e. 11 óra 35 perckor induló, valamint a Budapestre d. u. 5 óra 45 perckor és este 8 óra 20 perckor érkező vonatok.

Végül a Rákospalota—Ujpestről reggel 4 óra 8 perckor Budapestre érkező vonat.

A Párkány-Nána felől reggel 8 óra 10 perckor Budapestre érkező vonat Rákospalota—Ujpest állomáson rendszeresen megállittatik.

A galánta—zsolnai vonalon:

A Zsolnáról éjjel 3 óra 46 perckor Budapest felé induló gyorsvonatnál Melesic állomáson a tartózkodás megszüntetettik.

Galánta és Szered között a délelőtti, illetve éjjeli órákban egy-egy új személy, illetve vegyes vonalpar helyeztetik forgalomba. Az új vonatok a Szered és Nagyszombat között forgalomban levő délelőtti és éjjeli vonatok folytatásaként Galánta és Nagyszombat között mint közvetlen vonatok következőképen fognak közlekedni:

Nagyszombat indulás d. e. 10 óra 10 perc, Galánta érkezés d. e. 10 óra 52 perc. Galánta indulás d. e. 11 óra 6 perc, Nagyszombat érkezés d. e. 11 óra 51 perc. Nagyszombat indulás éjjel 12 óra 25 perc, Galánta érkezés éjjel 1 óra 28 perc. Galánta indulás éjjel 2 óra 56 perc, Nagyszombat érkezés reggel 4 óra 5 perckor.

E vonatok közül a délelőtti vonatok csatlakozást nyernek Galántán a gyorsvonatokhoz Budapest felől és felé, az éjjeli vonatok pedig a személyvonatokhoz úgy Budapest, mint Wien felől, illetve felé.

A budapest-keleti p. u. — hatvani vonalon:

A Ruttkáról d. u. 12 óra 45 perckor Budapestre érkező gyorsvonat Aszódon rendszeren, a Miskolcra este 8 óra 55 perckor Budapestre érkező gyorsvonat pedig ugyanott feltételesen megállittatik. A Kassáról d. u. 1 óra 55 perckor Budapestre érkező gyorsvonatnak Aszódon való megállítása ellenben megszüntetettik.

Aszódra minden kedden és pénteken reggel 6 óra 49 perckor egy új személyszállító tehervonat indittatik Hatvanba.

A budapest-keleti p. u. — kolozsvár—predeal és budapest-keleti p. u. — arad—tövisi vonalakon:

A budapest-keleti pályaudvarról d. u. 2 órákor induló és Arad, Tövisen át Predealra reggel 6 óra 11 perckor érkező, valamint a Predealra este 9 óra 12 perckor induló és Tövis, Aradon át Budapestre d. u. 1 óra 15 perckor érkező gyorsvonatok november hó 16-ával Brassó és Predeal között forgalmon kívül helyeztetnek.

A budapest-keleti p. udvarra reggel 7 óra 50 perckor érkező gyorsvonat Tápiószelén feltételesen megállittatik.

A budapest-keleti p. udvarról este 9 óra 15 perckor induló gyorsvonatnál Botfalva állomáson a leszálláson kívül a felszállás is megengedettik.

A budapest-keleti p. udvarról d. u. 5 óra 40 perckor induló, valamint a budapest-keleti p. udvarra reggel 7 óra 20 perckor érkező személyvonatok Barta, Turgony, karcagi pusztá és püspökladányi pusztá kitérőkön rendszeren megállittatnak.

A Segesvárról reggel 6 óra 3 perckor induló, valamint a Kolozsvárról d. u. 5 óra 32 perckor induló személyvonatok Mihálefalva 143. sz. őrháznál feltételesen megállittatnak.

A Nagykátáról este 8 óra 3 perckor Budapestre induló gyorstehervonatnál a személyszállítás megszüntetettik.

A budapest-keleti p. udvarról reggel 8 órákor induló személyvonat Csicsér, az este 9 óra 30 perckor induló, valamint a reggel 6 óra 5 perckor a budapest-keleti p. udvarra érkező személyvonatok pedig Köröstarcsa kitérőn feltételesen megállittatnak.

A Máriaradnáról Aradra vasár- és ünnepnapokon, valamint a radnai bucsunapokon közlekedő és Máriaradnáról este 8 óra 40 perckor induló vegyesvonat október hó 12-ével forgalmon kívül helyeztetik.

A püspökladány—körösmezői vonalon:

A Püspökladányból d. e. 11 óra 21 perckor Máramarossziget felé induló gyorsvonat Gilvác állomáson rendszeresen megállittatik.

A Királyházáról este 6 óra 8 perckor Máramarossziget felé induló, valamint a Máramarossziget felől reggel 7 óra 32 perckor Királyházára érkező személyvonat Száldobos 130. sz. őrháznál feltételesen megállittatik.

A budapest-nyugati p. u. — orsovai vonalon:

A Budapestről d. e. 9 óra 40 perckor induló és Temesrékásra jelenleg csak forgalmi szempontból rendszeren megálló gyorsvonatnál utasoknak fel- és leszállása is megengedettik.

Budapest-nyugati p. u. és Cegléd között:
A Budapestről d. e. 11 óra 55 perckor induló és a Budapestre este 9 óra 20 perckor érkező vasár- és ünnepnap, Kiskunfélegyháza és Szeged között pedig a Szegedre reggel 5 óra 42 perckor érkező és Szegedről este 8 órakor induló naponkénti személyvonat megszüntetettik.

A budapest-keleti p. u. — belgrádi vonalon:

Szabadkától Kelebiáig d. u. 5 óra 20 perckor egy új helyi vonat indítatik. Ugyan e két állomás között a reggeli vonatpár a helyi viszonyokhoz mérten korábban fog közlekedni.

Zimonytól Belgrádig a hajózás akadályoztatása esetén egy új délelőtti személyszállító tehervonat helyeztetik forgalomba. E vonat Zimonyból délelőtt 8 óra 40 perckor indul.

A budapest-keleti p. u. — fumei vonalon:

Az Ujdombovár felől délután budapest-keleti p. udvarra érkező gyorsvonat Budapestre 10 perccel korábban, azaz már d. u. 1 óra 40 perckor fog beérkezni.

A Fiuméből d. u. 2 óra 5 perckor Delnicére induló, valamint éjjel 10 óra 38 perckor Delnieről Fiumébe érkező vasár- és ünnepnap, vonatok megszüntetettik.

A budapest nyugati p. u. — esztergomi és buda-császárfürdő-óbudai vonalakon:

A budapest-nyugati p. udvarról d. e. 9 óra 5 perckor és Buda-Császárfürdőről d. e. 8 óra 54 perckor Piliscsabára induló, valamint az onnan budapest-nyugati pályaudvarra éjjel 10 óra 15 perckor és Buda-Császárfürdőre éjjel 10 óra 24 perckor érkező vasár- és ünnepnap, vonatok megszüntetettik.

A pápa—csornai vonalon:

Minden pénteken és a pápai országos vásárok napján egy új személyszállító tehervonat helyeztetik forgalomba. E vonat Pápáról éjjel 3 órakor indul és Csornára reggel 4 óra 33 perckor érkezik. Az ellenirányban ugyancsak minden pénteken és a pápai országos vásárok napján jelenleg Csornáról reggel 5 óra 47 perckor induló vegyesvonat már reggel 5 óra 24 perckor fog indulni.

A pozsonyujváros—szombathelyi vonalon:

Pozsony-Ujvárostól Ligetfaluiig a hajózás akadályoztatása esetén munkaszünetes napok kivételével reggel 8 órakor egy tehervonat személyszállítással helyeztetik forgalomba.

A bicske—sárbogárdi vonalon:

Bicske és Székesfehérvár között, valamint Székesfehérvár és Sárbogárd között mindkét irányban 1—1 új vonat rendszerezettik.

Az előbb említett vonalrészén az új vonat Székesfehérvárról, a déli vasut Nagykanizsa felől jövő személyvonatához csatlakozólag reggel 5 óra 10 perckor indul és Bicskére reggel 7 óra 35 perckor érkezik, ahol Budapest és Győr felé talál csatlakozást. Az ellenkező irányban az új vonat Bicskéről, csatlakozással Budapest és Győr felől d. e. 11 óra 45 perckor indul és Székesfehérvárra d. u. 2 óra 5 perckor érkezik, ahol Jutas és Sárbogárd, valamint a déli vasut személyvonatához Budapest felé lesz csatlakozása.

A székesfehérvár—sárbogárdi vonalrészén az új vonat Székesfehérvárról reggel 4 órakor indul és Sárbogárdra Budapest és Szekszárd felé csatlakozólag reggel 5 óra 31 perckor érkezik.

Az ellenkező irányban az új vonat Sárbogárdról csatlakozással a gyorsvonathoz Budapest és Fiume felől este 7 óra 47 perckor indul és Székesfehérvárra este 9 óra 13 perckor érkezik, ott csatlakozást nyer Jutas felé, továbbá a déli vasut gyorsvonatához Nagykanizsa és személyvonatához Komárom felé.

A Losasberényből Bicskére jelenleg reggel 5 óra 20 perckor érkező vegyesvonat megszüntetettik.

Az érsekújvár—privigyei vonalon:

A jelenleg Nagybelicétől Nyitraig személyszállítással közlekedő délutáni tehervonat

csak Nagytapolcsánytól Nyitraig fog utasokat szállítani.

A póstyén—verbói vonalon:

Az esti vasár- és ünnepnap, vonatok megszüntetettik.

Az aszód—losonci vonalon:

A Balassagyarmatról délelőtt Aszód felé közlekedő vegyesvonat, Balassagyarmatról már d. e. 8 óra 51 perckor fog indulni és Aszódra d. e. 11 óra 40 perckor érkezik, hol csatlakozást nyer a Budapest keleti pályaudvarra d. u. 12 óra 45 perckor érkező gyorsvonathoz.

Az Aszódról délelőtt Losonc felé induló vegyesvonat csatlakozólag a Budapest keleti pályaudvarról reggel 8 óra 10 perckor induló gyorsvonathoz Aszódra már d. e. 9 óra 33 perckor indítatik.

E vonat Balassagyarmatra d. u. 1 órakor érkezik, innen d. u. 2 óra 7 perckor indul és Losoncra d. u. 4 óra 58 perckor érkezik.

A vámosgyörk—gyönggösi vonalon:

A Gyöngyösről reggel 4 óra 37 perckor Vámosgyörkre érkező személyvonat helyett egy Gyöngyösről reggel 4 óra 53 perckor induló és Vámosgyörkre reggel 5 óra 22 perckor érkező személyvonat helyeztetik forgalomba.

A kassa—tornai vonalon:

A tornáról d. u. 2 óra 10 perckor induló motoros vonat Szesztán feltételesen megállítatik.

A feled—tiszolci vonalon:

A Feledről reggel 7 óra 12 perckor induló személyszállító gyorsvonathoz a személyszállítás Rimaszombattól folytatólag Tiszolcig terjesztetik ki, hová e vonat d. e. 10 óra 15 perckor érkezik. A Feledről este 8 óra 10 perckor induló személyszállító gyorsvonathoz közlekedése ellenben Rimaszombattól Tiszolcig megszüntetettik.

A debrecen—füzesabonyi vonalon:

A jelenleg csak Füzesabony és Tiszafüred között közlekedő, Füzesabonyról reggel 4 óra 37 perckor induló és ide reggel 7 óra 45 perckor visszaérkező személyvonatok forgalma a tiszafüred—óhátpusztaköcsi vonalrészre is kiterjesztetik olyképen, hogy előbbi vonat Óhátpusztaköcsre reggel 7 óra 12 perckor érkezik, az utóbbi pedig Óhátpusztaköcsről reggel 5 óra 30 perckor indul.

A jelenleg Debrecenből Füzesabonyra d. e. 10 óra 50 perckor induló vegyesvonat Debrecenből, mint személyvonat csak d. e. 11 óra 32 perckor fog indulni és Füzesabonyba d. u. 4 óra 10 perckor érkezik. Az ellenirányban a Füzesabonyból jelenleg d. u. 5 óra 7 perckor induló vegyesvonat ugyancsak mint személyvonat d. u. 5 óra 24 perckor indul és Debrecenbe este 10 óra 7 perckor érkezik.

A debrecen—szerencsi vonalon:

Debrecen és Hajdúhadház között a Debrecenből d. u. 2 óra 20 perckor induló és Debrecenbe este 6 óra 33 perckor visszaérkező motorosvonatok forgalma november hó 1-től bezárólag március hó 31-ig megszüntetettik.

A Nyíregyházáról d. e. 10 óra 14 perckor induló vonat Debrecenbe 13 perccel korábban azaz d. e. 11 óra 22 perckor érkezik és itt csatlakozást nyer Füzesabony felé.

A nyíregyháza—óhátpusztaköcsi vonalon:

Óhátpusztaköcs és Tiszapolgár között mindkét irányban 1—1 új vegyesvonat helyeztetik forgalomba.

E vonat Óhátpusztaköcsről d. u. 2 óra 20 perckor indul és Tiszapolgárra d. u. 3 óra 59 perckor érkezik; az ellenirányban pedig Tiszapolgárról d. u. 5 óra 27 perckor indul és Óhátpusztaköcsre este 7 óra 2 perckor érkezik.

A máramarossziget—aknaszlatinai vonalon:

A Máramarosszigetről jelenleg d. u. 3 óra 50 perckor induló személyszállító tehervonat Máramarosszigetről már d. u. 1 óra 45 perckor indítatik.

A gilvács—nagysonkúti vonalon:

A Gilvácsra reggel érkező és onnan délután induló vegyesvonat helyett személyvonat fog közlekedni.

A Gilvácsról reggel induló, illetve az oda este érkező vegyesvonat gyorsítottik.

A szatmár-kossuthkert—károlyi-erdői vonalon:

A Szatmár-Kossuthkertről este 6 óra 7 perckor induló motoros vonat forgalma Szatmár-gözfürésztről Szatmárhegyiacig, — a Szatmárhegyiacról este 8 óra 46 perckor induló és Szatmár-Kossuthkertré este 10 órakor érkező, végül a Szatmár-Kossuthkertről este 10 óra 5 perckor induló és Szatmár-gözfürészre este 10 óra 29 perckor érkező motoros vonatok forgalma november hó 1-től megszüntetettik.

A küküllőszög—parajdi vonalon:

A Küküllőszögről d. e. 9 óra 11 perckor induló és Dicsőszentmártonra d. e. 10 óra 47 perckor érkező, valamint a Dicsőszentmártonról d. e. 11 óra 3 perckor induló és Küküllőszögre d. u. 12 óra 38 perckor érkező ez idő szerint hetenként csak háromszor közlekedő személyvonatok kiserletképpen naponta helyeztetik forgalomba.

A hatvan—szolnoki vonalon:

Hatvantól Szolnokra egy új személyvonat helyeztetik forgalomba, mely Hatvanból d. u. 4 óra 54 perckor indul és Szolnokra este 7 órakor érkezik.

Az ujszász—jászapáti vonalon:

Jászapátiról a reggeli vonat 32 perccel, a délutáni vonat pedig 24 perccel korábban indítatik, mi mellett az előbbi vonat Ujszászon csatlakozást nyer a személyszállító tehervonathoz Jászberény felé. Ujszászról a reggeli vonat 17 perccel korábban, az esti vonat pedig 41 perccel későbbben indítatik. Az utóbbi vonathoz csatlakozása lesz Ujszászon az új személyvonathoz Jászberény felől.

A szeged-rókus—szabadka—dályai vonalon:

A Szeged-Rókusról d. u. 3 óra 10 perckor Szabadkára, illetve a Szabadkáról jelenleg este 9 óra 10 perckor és a téli menetrend szerint már este 8 óra 35 perckor Szeged-Rókusra induló személyvonatok forgalma október hó 31-én megszüntetettik.

E vonatok, eltérőleg az eddigi gyakorlattól, a jövő évben nem május 1-én, hanem már március 1-től kezdve helyeztetik ismét forgalomba.

A Szeged-Rókusról jelenleg este 8 óra 15 perckor induló személyvonat onnan, csatlakozólag a Hódmezővásárhely felől érkező személyvonathoz, éjjel 10 óra 20 perckor indítatik.

A temesvár—józsefváros—buziásfürdői vonalon:

Buziás fürdőről a jelenleg este 7 óra 25 perckor induló személyvonat délután 5 óra 15 perckor indítatik.

A szabadka—bajai vonalon:

A végzendő építési munkálatok folytán az építés tartamára a vonatok eddigi menetsebessége megfelelően csökkentetik és ehhez képest az egész menetrend módosul.

A szigetvár—kaposvári vonalon:

Szigetvárról a reggeli vonat csak reggel 5 óra 5 perckor indítatik és Kaposvárra reggel 7 óra 50 perckor érkezik. Kaposvárról a reggeli vonat korábban, vagyis reggel 4 óra 23 perckor indul és Szigetvárra már reggel 7 óra 7 perckor érkezik meg.

A somogyszob—balatonszentgyörgyi vonalon:

A Somogyszobról jelenleg d. e. 8 órakor induló személyvonat 10 perccel korábban fog közlekedni, miáltal annak csatlakozása Balatonkeresztúron a déli vasut személyvonatához Budapest felé lehetőleg biztosítottik.

Budapest, 1908. szeptember hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

384—1